

PROCES -VERBAL nr. 1

al ședinței ordinare

a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud (CRD Sud)

14 septembrie 2017

ora 10.30

or. Cimișlia

Prezidează: **Dna Maria Culeșov**, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Sud.

Total membri ai CRD Sud: 32 persoane

Prezenți: 20 persoane;

Absenți: 12 persoane.

Invitați:

**Dl Igor Malai, Șef-adjunct Direcție Generală Dezvoltare Regională;
Reprezentanții GIZ Moldova.**

Dl Ilie Gluh, Reporter zonal Teleradio-Moldova

Dna Maria Culeșov, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Sud, a venit cu un cuvânt de salut către cei prezenți și le-a mulțumit membrilor CRD Sud pentru implicare și conlucrare.

În lipsa președintelui CRD Sud, **Nicolae Molozea**, membrii CRD Sud au decis unanim ca dl **Nicolae Gorban**, președintele Consiliului Raional Căușeni, membru CRD Sud să prezideze ședința.

Dl Nicolae Gorban, a salutat prezența și a prezentat ordinea de zi a ședinței ordinare CRD Sud.

Ordinea de zi:

- I. **Cu privire la alegerea vicepreședintelui CRD Sud**
- II. **Cu privire la mersul implementării proiectelor investiționale aprobate pentru finanțare în anul 2017**
- III. **Cu privire la înaintarea spre examinarea către Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale a proiectului investițional "Oportunități pentru atractivitatea investițională în economia Regiunii de Dezvoltare Sud"**
- IV. **Cu privire la extinderea proiectului "Aprovizionarea cu apă potabilă a locuitorilor din localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui raionul Leova", finanțat din sursele UE**
- V. **Cu privire la audierea raportului de evaluare a impactului proiectului "Apa curată pentru comunitățile bazinului râului Prut"**

La propunerea președintelui Consiliului Raional Cimișlia, **dlui Mihai Olărescu**, susținută ulterior de majoritatea membrilor forului regional, de pe ordinea de zi a ședinței a fost exclus subiectul cu privire la alegerea vicepreședintelui CRD Sud.

Dna Maria Culeșov, director ADR Sud a menționat că, conform p.13 din Regulamentul CRD Sud, președintele și vicepreședintele CRD Sud își exercită mandatul pentru doi ani, iar mandatul

președintelui și vicepreședintelui actual expiră la data de 25 septembrie 2017. Dat fiind faptul că, s-a modificat denumirea Ministerului, ulterior se va modifica și Regulamentul CRD Sud, dna Maria Culeșov, a propus alegerea președintelui și vicepreședintelui la următoarea ședință a CRD Sud, iar pînă atunci membrii CRD Sud să intervină cu propuneri de modificare/completare a Regulamentului CRD Sud.

Desemenea, **dna Maria Culeșov** a informat prezența despre crearea a două Comisii Regionale Sectoriale în domeniul Aprovizionării cu Apă și Canalizare și în domeniul Managementului Deșeurilor Solide și a numit copreședinții acestor două comisii:

- În sectorul Aprovizionării cu Apă și Canalizare – dl Ion Gudumac, președintele raionului Leova;
- În sectorul Managementului Deșeurilor Solide – dl Mihai Olărescu, președintele raionului Cimișlia.

În data de 03 octombrie 2017 urmează să aibă loc prima ședință a Comisiei Regionale Sectoriale în domeniul Aprovizionării cu Apă și Canalizare, iar în data de 10 octombrie 2017 se va desfășura prima ședință a Comisiei Regionale Sectoriale în domeniul Managementului Deșeurilor Solide.

Dl Igor Malai, Șef-adjunct Direcție Generală Dezvoltare Regională a salutat audiența în numele Dlui Ministru Vasile Bîtcă și a menționat că, intenția de a introduce modificări în Regulamentul CRD este susținută și de către Minister, deoarece la moment Ministerul trece prin reforma administrației publice centrale, unde se modifică anumite competențe care se v-or răsfrînge asupra Regiunilor de Dezvoltare și a Agențiilor de Dezvoltare, fapt ce rezultă modificarea Regulamentului CRD Sud. Dl Igor Malai a susținut propunerea de a înainta alegerea președintelui și vicepreședintelui la următoare ședință și modificările Regulamentului CRD Sud conform modificărilor parvenite.

Dl Nicolae Gorban, președintele ședinței CRD Sud, a propus aprobarea agendei.

Au votat:

Pro - 19

Impotrivă – 1

S-au abținut - 0

Se aprobă ordinea de zi a ședinței CRD Sud.

Dl Igor Malai, Șef-adjunct Direcție Generală Dezvoltare Regională:

- Astăzi este o zi foarte importantă, deoarece Ministerul pune accentul pe luarea deciziilor în domeniul dezvoltării regionale, pe CRD și ADR Sud, instituții unde se iau cele mai importante decizii în dezvoltarea regională. Este binevenită orice propunere de modificare în agenda ședinței, de a introduce ceva nou, pentru a se identifica idei noi. Trecînd prin reforma structurală profundă vor fi intervenite modificări asupra legislației în vigoare ce ține de domeniul dezvoltării regionale și în Hotărîrea de Guvern, unde sectoarele noi, care sînt în subordinea Ministerului nou-format vor fi sinergizate, astfel încît Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) să dețină împuterniciri mai largi pentru a avea și competențele respective. Corespunzător, CRD Sud va avea competențe mai largi, însă, propunerile și modificările Regulamentului CRD Sud aparțin membrilor CRD Sud. Din acest motiv, ne propunem la următoarea ședință pe ordinea de zi să fie inclus subiectul dat.

I. S-a examinat:

1. Cu privire la mersul implementării proiectelor investiționale aprobate pentru finanțare în anul 2017

DI Andrei Popușoi, șef Secție management proiecte a prezentat informația privind mersul implementării proiectelor investiționale aprobate pentru finanțare în anul 2017, referindu-se nemijlocit la proiectele în derulare, raportorul a specificat că, pentru anul 2017, în baza deciziei Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale nr. 1/17 din 27.01.2017 a fost aprobată finanțarea din FNDR a 6 proiecte regionale, dintre care unul trecător și cinci proiecte noi. Valoarea totală a proiectelor noi este de 1.333,88 mil. lei.

Acțiuni întreprinse în vederea implementării proiectelor aprobate.

- Analiza documentației tehnice existente pentru proiectele aprobate
- Actualizarea devizelor de cheltuieli în vederea stabilirii costurilor estimative corecte ale proiectelor aprobate
- Elaborarea bugetelor proiectelor aprobate.
- Elaborarea planurilor de implementare și a planului de finanțare a proiectelor
- Elaborarea contractelor de finanțare
- Pregătirea caietelor de sarcini și a documentelor de licitație.
- Lansarea și desfășurarea a 12 proceduri de licitații publice pentru lucrări (5 proiecte din FNDR și 1 proiect GIZ) și 9 proceduri de licitații pentru servicii de supraveghere tehnică (5 proiecte noi din FNDR) .

Întrebări și propuneri:

DI Gheorghe Răileanu, membru CRD Sud:

- Ce sumă de bani a fost alocată pentru dezvoltarea economică în Regiunea Sud?

Dna Maria Culeșov, director ADR Sud:

- În Regiunea Sud pentru anul 2017 a fost aprobat un singur proiect în domeniul economic: "Dezvoltarea durabilă a parcului industrial Cahul ca structură de sprijinire a afacerilor de importanță regională" pentru care este alocată suma de 1,4 mln lei, dar la moment este blocată semnarea contractelor, fiindcă licitația a fost dată în judecată, și din acest motiv ne află în perioada de așteptare.

DI Gheorghe Răileanu, membru CRD Sud:

- Referitor la proiectul "Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin conectarea localităților și drumurilor locale de pe coridorul 20-RD, R34 Sîrma-Tomai-Sărăteni-Hîrtop la rețeaua de drumuri naționale R3", pe care sector s-au efectuat lucrări?

Dna Maria Culeșov, director ADR Sud:

- Referitor la proiectul "Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin conectarea localităților și drumurilor locale de pe coridorul 20-RD, R34 Sîrma-Tomai-Sărăteni-Hîrtop la rețeaua de drumuri naționale R3", la moment suntem la etapa de asfaltare a unei porțiuni de drum și construirea de la zero a porțiunii de drum. Aproximativ în tot satul Hîrtop se instalează bordurile, se pregătește pentru așternerea asfaltului.

DI Gheorghe Răileanu, membru CRD Sud:

- Este rațional de efectuat reparația blocului chirurgical al Spitalului Raional Cantemir, știind riscul restructurării spitalelor, precum cel din Cimișlia?

DI Ciobanu Andrei, mebru CRD Sud, președintele raionului Cantemir:

- Da, este rațional de efectuat reparația blocului chirurgical al Spitalului Raional Cantemir, deoarece, în raionul Cantemir fluxul de pacienți este destul de mare, fapt ce se confirmă prin rapoarte oferite de Ministerul Sănătății.

Au votat:

Pro – 19

Contra – 0

S-au abținut – 1

S-a decis:

1. Se ia act de informare privind mersul implementării proiectelor investiționale aprobate pentru finanțare în anul 2017

II. S-a examinat:

1. **Cu privire la înaintarea spre examinarea către Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale a proiectului investițional "Oportunități pentru atractivitatea investițională în economia Regiunii de Dezvoltare Sud"**

Dna Vera Ciuchitu, membru CRD Sud, șef Secției economie și atragerea investițiilor din cadrul Consiliului Raional Căușeni, a informat prezența, că în conformitate cu prevederile Legii nr. 169 din 31 iulie 2015 privind extinderea Zonei Economice Libere (ZEL) Balți în orașele Strășeni și Căușeni, Consiliul Raional Căușeni a realizat acțiuni de identificare a oportunităților de construcție a halelor de producere și de creare a condițiilor pentru desfășurarea activității rezidenților la nivelul capacității planificate. În această ordine de idei, conducerea raionului negociază cu potențialii rezidenți pentru a organiza construcția halelor și a procesului de producere.

Conducerea raionului negociază cu potențialii rezidenți pentru a organiza construcția halelor și a procesului de producere. La moment, Compania Corpolast Fritz Mueller GmbH, principalul rezident a Zonei Economice Libere Balți în orașul Căușeni, a inițiat producerea cablajelor în unul din sediile temporar arendate și a început lucrările de construcție a halelor de producere. Pentru motivarea potențialilor investitori de a investi în construcția halelor și a deveni rezidenți, Consiliului raional Căușeni și-a luat angajamentul de a oferi terenul cu toate comunicațiile construite.

În cadrul Concursului propunerilor de proiecte pentru Fondul Național de Dezvoltare Regională, desfășurat în anul 2016, a fost depus proiectul „Oportunități pentru atractivitatea investițională în economia regiunii de dezvoltare Sud” pentru construcția rețelelor, comunicațiilor și drumului de acces și amenajarea teritoriului în Filiala Căușeni a Zonei Economice libere Bălți. În rezultatul evaluării Cererii Complete de Finanțare de către Comisia de evaluare al ADR Sud proiectul a acumulat cel mai înalt punctaj – 30.8 puncte din 32 posibile, și a fost inclus în Planul Operațional Regional 2017-2020. În cadrul evaluării de către Comisia interministerială proiectul a acumulat 37,43 puncte din 60 posibile, dar nu a fost inclus în DUP.

Costul total al proiectului a fost 18,6 mln. lei, contribuția proprie fiind de 2, 9 mln. lei. Dar în prezent Consiliul raional Căușeni a alocat contribuția proprie în sumă de 8 mln. lei pentru construcția utilităților și anume: Rețele de gaz natural de presiune medie, Rețele electrice cu stația de transformare, Rețele de apeduct, Rețele de canalizare.

Din partea FNDR se solicită finanțarea Modernizării drumului de acces și Amenajarea terenului pentru construcții industriale în sumă de 10 620 181 lei.

Întrebări și propuneri:

DI Mihai Ciobanu, director ZEL "Bălți" a intervenit la acest subiect, menționând că ZEL Bălți dispune de 3720 locuri de muncă, 46 rezidenți. ZEL "BĂLȚI" instituită în 2010 dispune de 11 subzone (~ 245,00 ha) cu amplasare în cele 3 regiuni de dezvoltare. În Căușeni se află subzona nr.7 cu circa 600 locuri de muncă și 20 milioane \$ investiții. DI Mihai Ciobanu a mai menționat că atunci când se pregătesc platforme industriale este important ca să se dispună deja de investitor.

DI Gheorghe Răileanu, membru CRD Sud:

- De ce acest proiect care a acumulat 32 puncte din 38, nu a fost inclus Documentul Unic de Program?

DI Igor Malai, Șef-adjunct Direcție Generală Dezvoltare Regională:

- În domeniul economic au fost depuse proiecte și în alte regiuni. În comparație cu aceste proiecte, (la nivel național) proiectul "Oportunități pentru atractivitatea investițională în economia Regiunii de Dezvoltare Sud" a obținut un punctaj mai mic.

Au votat:

Pro – 20

Contra – 0

S-au abținut – 0

S-a decis:

1. Se aprobă înaintarea spre examinarea către Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale a proiectului investițional "Oportunități pentru atractivitatea investițională în economia Regiunii de Dezvoltare Sud pentru a fi inclus în Documentul Unic de Program 2017-2020

III. S-a examinat:

Cu privire la extinderea proiectului "Aprovizionarea cu apă potabilă a locuitorilor din localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui raionul Leova", finanțat din sursele UE

DI Valeriu Porubin, manager local al proiectului Modernizarea Serviciilor Publice Locale de Aprovizionare cu Apă și Canalizare în raionul Leova, a ținut un discurs în care a prezentat:

- Clusterizarea localităților conform Studiului de fezabilitate
- Schema de alimentare cu apă a raionului Leova
- Schema apeductului magistral Leova-Iargara

Deasemenea, dl Porubin a prezentat și motivația extinderii proiectului "Aprovizionarea cu apă potabilă a locuitorilor din localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova".

Motivația extinderii proiectului "Aprovizionarea cu apă potabilă a locuitorilor din localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova":

1. Demersul Primăriei Iargara nr.02/1-20/469 din 469 cu privire la efectuarea proiectării pentru localitatea Iargara integral, adresat ADRSud și GIZ.
2. Recomandarea expertului național GIZ cu privire la efectuarea proiectării pentru localitatea Iargara integral.
3. Recomandarea expertului internațional GIZ (angajat de către compartimentul construcții din cadrul GIZ Eshborn, Germania) cu privire la efectuarea proiectării pentru localitatea Iargara integral.
4. Recomandarea Comitetului Director al MSPL în Republica Moldova privind necesitatea aprobării deciziei de extindere în cadrul CRD Sud.

Au votat:

Pro – 18

Contra – 0

S-au abținut – 2

S-a decis:

Se aprobă extinderea proiectului "Aprovizionarea cu apă potabilă a locuitorilor din localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui raionul Leova", finanțat din sursele UE

IV. S-a examinat:

Cu privire la audierea raportului de evaluare a impactului proiectului "Apa curată pentru comunitățile bazinului râului Prut"

Dna Violeta Evtodienco a susținut că proiectul, implementat în perioada 2011-2012, este unul relevant și corespunde necesităților grupurilor țintă. Acesta ar putea avea un impact regional și servi drept exemplu pentru alte APL în promovarea regionalizării serviciilor AAC. Cu toate acestea, nu a fost creată o intervenție logică, în care să se vadă clar ce se dorește să se întreprindă pentru a obține schimbări concrete, care sunt impedimentele care pot influența realizarea obiectivelor. În pofida faptului că autoritățile locale au avut drept scop să obțină acces la sursa de apă curată pentru locuitorii satelor Manta, Pașcani și Crihana Veche, rata de conectare la sistemul nou construit este una mică și, astfel, nu este asigurată durabilitatea proiectului și a investițiilor făcute. Afară de constatări, raportul conține și recomandări pe care specialiștii din cadrul MADRM au ținut să le înainteze primăriilor Manta și Crihana Veche.

Recomandările către Manta și Crihana Veche:

- Să intensifice lucrul cu populația pentru ai demonstra beneficiile conectării la un sistem centralizat AAP.
- Să aplice principiul de cooperare intercomunitară pentru organizarea, în comun cu primăria orașului Cahul, a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare și delegarea serviciului AAP, inclusiv cu transmiterea în gestiune a rețelelor și surselor de apă alternativă (fântânilor arteziene), prestatorului de serviciu în conformitate cu legislația în vigoare.

Recomandări către S.A. „Apă-Canal Cahul”:

- Să identifice soluțiile de rigoare și să conlucreze cu partenerii de proiect pentru ameliorarea situației de conflict legată de pierderile de apă în rețea.
- Să acorde suportul necesar primăriilor Manta și Crihana Veche pentru întocmirea și semnarea contractului de delegare pentru furnizarea serviciului AAP, precum și administrarea și exploatarea rețelelor AAP.

Recomandări către ADR Sud:

- Să transmită spre informare și luare de măsuri concrete Raportul de evaluare a impactului proiectului „Apă curată pentru comunitățile bazinului râului Prut” beneficiarului principal al proiectului și partenerilor acestuia.
- Să plaseze pe pagina web a ADR Sud raportul de evaluare a impactului proiectului respectiv.
- Să monitorizeze realizarea planului de asigurare a durabilității rezultatelor proiectului

Întrebări și propuneri:

DI Igor Malai a menționat că acest subiect este un bun exemplu pentru a demonstra cum se utilizează eficient sursele bugetare care se alocă.

DI Gehorghe Răileanu, membru CRD Sud :

- Care este impactul proiectului ”Apa curată pentru comunitățile bazinului râului Prut”?

DI Igor Malai, reprezentant al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului:

- Nu în zadar în cadrul concursului de proiecte sunt solicitate studii de fezabilitate, pentru că în aceste studii se regăsește impactul și durabilitatea proiectului.

Au votat:

Pro – 20

Contra – 0

S-au abținut – 0

S-a decis:

Se ia act de audiere a raportului de evaluare a impactului proiectului ”Apa curată pentru comunitățile bazinului râului Prut”

DI Nicolae Gorban, președintele raionului Căușeni a concluzionat că toate întrebările, stipulate în ordinea de zi a ședinței CRD, au fost examinate cu succes.

Președintele ședinței

Nicolae GORBAN

Contrasemnat:

Secretar al ședinței

Maria CULEȘOV